

Kwalifikowalność wydatków
(Zasady finansowania wydatków w ramach PO KL
oraz Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków
w ramach PO KL obowiązujące
od 1 stycznia 2011 r.)

Krzysztof Borys

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie

Lublin, dnia 28.02.2011 r.

TEMATY

Najważniejsze zmiany w zakresie zasad kwalifikowalności wydatków dotyczą następujących kwestii:

1. Koszty związane z zatrudnieniem personelu,
2. Koszty pośrednie rozliczane ryczałtem,
3. Koszty zarządzania,
4. Reguła proporcjonalności,
5. Zasada efektywnego zarządzania finansami,
6. Przejrzystość i konkurencyjność wydatków.

ZATRUDNIENIE PERSONELU

- Personel zatrudniony w ramach projektu powinien posiadać kwalifikacje i kompetencje zgodne z obowiązującymi aktami prawnymi w przedmiotowym zakresie.
  - Przy zatrudnianiu personelu do projektu należy pamiętać o kilku podstawowych warunkach:
    - zgodności z przepisami krajowymi, w tym z przepisami prawa pracy oraz przepisami Kodeksu Cywilnego w przypadku zatrudniania na podstawie umowy cywilnoprawnej;
    - personelem projektu nie mogą być osoby zatrudnione w instytucjach uczestniczących w realizacji POKL ;
    - w przypadku zatrudnienia jako personel projektu osoby, która jest zaangażowana w realizację zadań w więcej niż jednym projekcie należy pamiętać, że wydatki związane z zatrudnianiem takiej osoby są kwalifikowalne tylko i wyłącznie w sytuacji, gdy obciążenie wynikające z pracy w kilku projektach nie wyklucza możliwości prawidłowej i efektywnej realizacji wszystkich zadań powierzonych tej osobie
  - Beneficjent jest ponadto zobowiązany do dostarczenia do IP oświadczenia osoby, którą zamierza zatrudnić, o jej zaangażowaniu w innych projektach realizowanych w ramach NSRO.
-
- Stosunek pracy
  - Stosunek cywilnoprawny
  - Osoby samozatrudnione

LIMITY KOSZTÓW POŚREDNICH

Zgodnie z Wytycznymi, wysokość ryczałtu w ramach danego projektu wynosi:

- 9% kosztów bezpośrednich - w przypadku projektów o wartości nieprzekraczającej 500 tys. zł,
- 8% kosztów bezpośrednich - w przypadku projektów o wartości powyżej 500 tys. do 1 mln zł włącznie,
- 7% kosztów bezpośrednich - w przypadku projektów o wartości powyżej 1 mln do 2 mln zł włącznie,
- 5% kosztów bezpośrednich - w przypadku projektów o wartości powyżej 2 mln do 5 mln zł włącznie,
- 4% kosztów bezpośrednich - w przypadku projektów o wartości przekraczającej 5 mln zł.

W sytuacji zlecenia przez beneficjenta realizacji zadań merytorycznych na zewnątrz, podstawa wyliczenia limitu kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem ulega pomniejszeniu (poprzez pomniejszenie wartości kosztów bezpośrednich) o wartość zleconych zadań. Dlatego, w przypadku gdy całość wydatków bezpośrednich jest zleconych na zewnątrz, beneficjentowi nie przysługują koszty pośrednie rozliczane ryczałtem.

Zlecenie usług i podwykonawstwo.

LIMITY KOSZTÓW ZARZĄDZANIA PROJEKTEM

Łączna wartość kosztów zarządzania projektem (bez uwzględnienia kosztów zabezpieczenia projektu) nie może przekroczyć:

- 30% wartości projektu w przypadku projektów o wartości nieprzekraczającej 500 tys. zł, z zastrzeżeniem, że limit ten może ulec zwiększeniu wyłącznie na wniosek beneficjenta w przypadku wykazania przez niego wysokiej efektywności kosztowej projektu, co podlega negocjacom na etapie wyboru projektu;
- 25% wartości projektu w przypadku projektów o wartości powyżej 500 tys. i do 1 mln zł włącznie;
- 20% wartości projektu w przypadku projektów o wartości powyżej 1 mln i do 2 mln zł włącznie;
- 15% wartości projektu w przypadku projektów o wartości powyżej 2 mln i do 5 mln zł włącznie;
- 10% wartości projektu w przypadku projektów o wartości powyżej 5 mln zł.

Należy zauważyć, że odstępstwa od ww. limitów są możliwe jedynie w przypadku projektów o wartości do 500 tys. zł i to wyłącznie w przypadku gdy beneficjent jest w stanie udowodnić, że projekt z kosztami zarządzania przekraczającymi 30% jest projektem efektywnym kosztowo. Dodatkowo, w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie ww. limity mogą ulec zwiększeniu o 2 punkty procentowe dla każdego partnera, jednak nie więcej niż łącznie o 10 punktów procentowych w ramach projektu.

REGUŁA PROPORCJONALNOŚCI

Reguła proporcjonalności dotyczy rozliczenia projektu pod względem finansowym w zależności od stopnia osiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie projektu. W związku z powyższym:

- w przypadku niespełnienia kryterium dostępu w ramach projektu – podmiot będący stroną umowy uznaje wszystkie wydatki dotychczas rozliczone w ramach projektu za niekwalifikowalne;
- w przypadku niespełnienia kryterium strategicznego w ramach projektu lub nieosiągnięcia celu projektu – wysokość wydatków w dotychczas zatwierdzonych wnioskach o płatność może zostać proporcjonalnie zmniejszona, co jednocześnie oznacza odpowiednie obniżenie kwoty dofinansowania określonej w umowie o dofinansowanie projektu; wysokość zmniejszenia dofinansowania odpowiada procentowi, w jakim dane kryterium lub cel nie zostały zrealizowane.

Reguła proporcjonalności weryfikowana jest przez podmiot będący stroną umowy według stanu na zakończenie realizacji projektu na etapie weryfikacji końcowego wniosku o płatność.

Zastosowanie reguły proporcjonalności ma miejsce pod warunkiem, że nieosiągnięcie założeń merytorycznych projektu wynika z przyczyn leżących po stronie Beneficjenta.

ZASADA EFEKTYWNEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI

- Beneficjent dokonuje wszystkich wydatków w ramach projektu zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami, tj. w sposób racjonalny i efektywny.
- W przypadku zakupu usługi lub towaru o wartości powyżej 20 tys. zł netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT), Beneficjent zobowiązany jest dokonać rozeznania rynku w celu potwierdzenia jego ceny rynkowej, przy czym nie dotyczy to zakupu towaru lub usługi dokonanego zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych lub zasadą konkurencyjności zawartą w Wytycznych.
- Rozeznanie rynku oznacza porównanie cen u co najmniej trzech potencjalnych dostawców towarów lub usługodawców, o ile na rynku istnieje trzech potencjalnych wykonawców.
- W przypadku towarów lub usług, dla których porównanie cen nie jest możliwe, Beneficjent dokonuje wyboru wykonawcy zgodnie z procedurą obowiązującą dla zasady konkurencyjności
- Beneficjent dokonuje opisu towaru lub usługi z najwyższą starannością uwzględniając wszystkie kryteria mogące mieć wpływ na cenę.
- Przebieg procesu rozeznania rynku, w tym uzasadnienie, że na rynku nie istnieje trzech potencjalnych dostawców towarów lub usługodawców, jest dokumentowany przez Beneficjenta.
- Beneficjent może stosować inne obowiązujące u niego zasady rozeznania rynku, jeżeli zapewniają one dokonywanie zakupów, w szczególności tych o wartości powyżej 20 tys. zł netto, w sposób racjonalny i efektywny.

PRZEJRZYSTOŚĆ I KONKURENCYJNOŚĆ WYDATKÓW

- Wytyczne nakładają na beneficjentów PO KL obowiązek zapewnienia, aby wydatki były przez nich ponoszone w sposób przejrzysty i konkurencyjny. Beneficjent przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców.
- Jedną z podstawowych zasad kwalifikowania wydatków jest ich zgodność z przepisami prawa krajowego i unijnego, w szczególności z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Pzp). Dotyczy to jednak wyłącznie tych beneficjentów PO KL, którzy zobowiązani są do stosowania ustawy Pzp na mocy art. 3 tej ustawy.
- W przypadku naruszenia przepisów ustawy instytucja będąca stroną umowy może zastosować wobec beneficjenta sankcję w postaci korekty. Wysokość korekty określa taryfikator przyjęty przez Ministra Rozwoju Regionalnego, stanowiący załącznik do umowy o dofinansowanie projektu.
- Beneficjenci, którzy nie są zobowiązani do stosowania ustawy Pzp, zobligowani są do ponoszenia wydatków w ramach projektu zgodnie z *Zasadą konkurencyjności* w rozumieniu *Wytycznych*. Zasada konkurencyjności wprowadza znacznie bardziej uproszczony tryb niż w przypadku ustawy Pzp, niemniej jednak ma na celu dopuszczenie szerszego grona podmiotów, które mogłyby być zainteresowane realizacją zamówień zlecanych przez beneficjentów.
- W przypadku nie stosowania przez beneficjenta/partnera zasady konkurencyjności podmiot będący stroną umowy lub inny uprawniony organ kontrolny stosuje taryfikator korekt określony w umowie o dofinansowanie projektu.

WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE

Na podstawie art. 11 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999, za niekwalifikowalne z EFS w ramach PO KL uznaje się poniższe kategorie wydatków:

- podatek od towarów i usług (VAT), jeśli może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe, tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług;
- zakup nieruchomości, gruntu oraz infrastruktury;
- zakup sprzętu, mebli oraz pojazdów, z wyjątkiem:
  - a) wydatków w ramach *cross-financingu*,
  - b) sprzętu, którego wartość początkowa jest niższa od 10% kwoty określonej w przepisach podatkowych, tj. 350 zł,
- odsetki od zadłużenia.

Dodatkowo, zgodnie z Krajowymi Wytocznymi, *niekwalifikowalne są następujące kategorie wydatków:*

- koszty prowizji pobieranych w ramach operacji wymiany walut;
- wydatki poniesione na zakup środków trwałych, które były współfinansowane ze środków krajowych lub wspólnotowych w przeciągu 7 lat poprzedzających datę zakupu środka przez Beneficjenta;
- koszty kar i grzywien, a także koszty procesów sądowych oraz koszty realizacji ewentualnych postanowień wydanych przez sąd;
- wydatki związane z umową leasingu, a w szczególności: podatek, marża finansującego, odsetki od refinansowania kosztów, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe;
- wydatki związane z wypełnieniem wniosku o dofinansowanie projektu;
- koszty kredytu.

CROSS - FINANCING

W ramach wsparcia objętego *cross-financingiem* możliwe jest kwalifikowanie w szczególności:

- zakupu oraz leasingu (finansowego i zwrotnego) pojazdów oraz mebli bez względu na ich wartość;
- zakupu oraz leasingu (finansowego lub zwrotnego) sprzętu rozumianego jako: środki trwałe, z wyłączeniem pojazdów i mebli, których wartość początkowa jest wyższa od 350 zł;
- zakupu oraz leasingu (finansowego i zwrotnego) sprzętu, celem przekazania ich uczestnikom projektów PO KL;
- dostosowywania i/lub adaptacji budynków, pomieszczeń i miejsc pracy.

Wydatki ponoszone w ramach *cross-financingu* powinny zostać przeznaczone przede wszystkim na zapewnienie realizacji zasady równości szans, w szczególności w odniesieniu do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z przyjętą przez Instytucję Zarządzającą interpretacją jako „**sprzęt**” w ramach ***cross-financingu*** należy rozumieć **środki trwałe** (z wyłączeniem pojazdów i mebli), których wartość początkowa jest wyższa od 350 zł. Poniżej tej kwoty zakup tak rozumianego sprzętu nie jest traktowany jako *cross-financing*.

WKŁAD NIEPIENIĘŻNY

- W ramach projektu może być rozliczany wkład niepieniężny. Wkład niepieniężny polega na wniesieniu do projektu określonych składników majątku Beneficjenta, w szczególności urządzeń lub materiałów, badań lub świadczeń wykonywanych przez wolontariuszy.
- Wkład niepieniężny wniesiony na rzecz projektu przez Beneficjenta w postaci dóbr lub usług stanowi wydatek kwalifikowalny przy założeniu, że jego wartość może zostać w niezależny sposób potwierdzona dokumentami uzupełniającymi o wartości dowodowej równoważnej fakturom.
- Wycena wkładu niepieniężnego powinna być dokonywana według wartości rynkowej, za którą przyjmuje się przeciętną cenę stosowaną w danej miejscowości w obrocie tytułami tego samego rodzaju i gatunku, lub – jeżeli nie można ustalić wartości rynkowej – według wartości godziwej.
- W przypadku wniesienia przez Beneficjenta wkładu niepieniężnego do projektu, kwota dofinansowania nie może przekroczyć wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych, pomniejszonych o wartość wkładu niepieniężnego

ŹRÓDŁA POCHODZENIA WKŁADU WŁASNEGO

Wkład własny może pochodzić ze środków:

- publicznych (budżetu np. jednostki samorządu terytorialnego szczebla wojewódzkiego, powiatowego lub gminnego, Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych). Źródłem wkładu własnego w projektach realizowanych w ramach POKL, mogą być również środki publiczne, w tym dotacje / subwencje budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego przekazywane np. w formie subwencji oświatowych lub dotacji podmiotowej, pod warunkiem że tryb udzielenia ww. dotacji / subwencji nie wyklucza możliwości przeznaczenia środków z nich pochodzących na pokrycie wkładu własnego w projektach PO KL;
- prywatnych.

O zakwalifikowaniu źródła pochodzenia wkładu własnego (publiczny/ prywatny) decyduje status prawny beneficjenta/partnera wnoszącego wkład. W związku z powyższym m.in. firma prywatna, szkoła niepubliczna, organizacje pozarządowe wykazujące wkład własny zawsze kwalifikują go jako wkład prywatny bez względu na to skąd ten wkład pochodzi (środki własne, dotacje z budżetu państwa lub jst, itp.)

PRAKTYKA W ROZLICZANIU WNIOSKÓW O PŁATNOŚĆ

- **Zgodnie z art. 189 ust. 3 UFP, w przypadku niezłożenia wniosku o płatność na kwotę lub w terminie określonym przez beneficjenta w zaakceptowanym harmonogramie płatności, od środków pozostałych do rozliczenia naliczane będą odsetki jak dla zaległości podatkowych, liczone od dnia przekazania środków do dnia złożenia wniosku o płatność rozliczającego dany wydatek, przy czym za dzień:**
  - przekazania środków uznaje się dzień wypłaty środków przez właściwe instytucje na rzecz beneficjenta, tj. dzień obciążenia rachunku bankowego instytucji wypłacającej środki na rzecz beneficjenta;
  - złożenia wniosku o płatność do właściwej IP / IW (IP2) uznaje się termin nadania przedmiotowego dokumentu w placówce pocztowej operatora publicznego, przy czym jeżeli termin złożenia wniosku o płatność przypadałby w dzień wolny od pracy wówczas uznaje się, że wniosek o płatność jest złożony terminowo, jeśli zostanie nadany w pierwszym dniu roboczym przypadającym po dniu wolnym od pracy;

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO W LUBLINIE

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie
ul. Czechowska 19, 20-072 Lublin
tel. (081) 44-16-850
www.efs.lubelskie.pl

